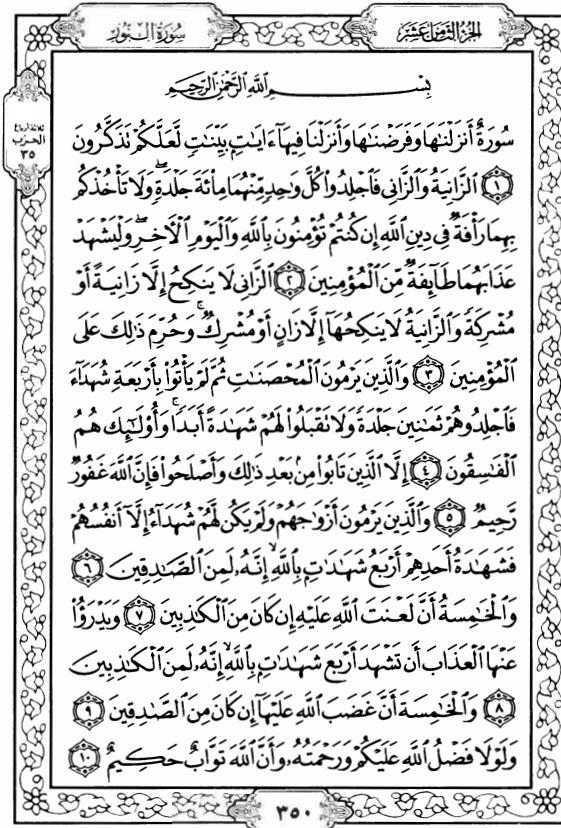

24-НÝР СҮРЕСІ

Мединеде түскен. Алпыс төрт аят.
Аса қамқор, ерекше мейірімді
Алланың атымен бастаймын.

Бұл сұрені түсірдік те оның
үкімдерін парыз қылдық. Сондай-ақ
үгіт алуларың үшін; мұнда ашық
аяттар түсірдік. (1) Зинашы әйел
мен ердің әрбіріне жұз дүре
соғындар. Егер Аллаға, ахирет
күніне сенсеңдер; оларға
жұмсақтықтарың ұстасын. Эрі
екеуінің жазасын мұміндерден бір
тобы көріп тұрын. (2) Зинашы ер;
зинашы немесе мұшрік әйелмен
үйленуге лайық. Зинашы әйел де;
зинашы немесе мұшрік ермен ғана
үйленеді. Бұлар мұміндерге арам
қылынды. (3) Сондай абыройлы
әйелдерге зина жаласын жабсыргандар;
кейін төрт айғақ
келтіре алмаса, онда оларға сексен
дүре соғындар. Және олардың
куәліктерін мұлде қабыл етпендер.
Міне солар, бұзықтар. (4) Бірақ
садан кейін тәубе етіп,
тузелгендерге; Алла, аса
жарылқаушы, ерекше мейірімді. (5)
Жұбайларына зина жаласын жауып,
өздерінен басқа ешбір айғақтары
болмағандардың әрбірінің куәлігі,
шын айтуды екендіктегіне
байланысты төрт рет Алланың
атымен ант ішулері. (6) Бешінші

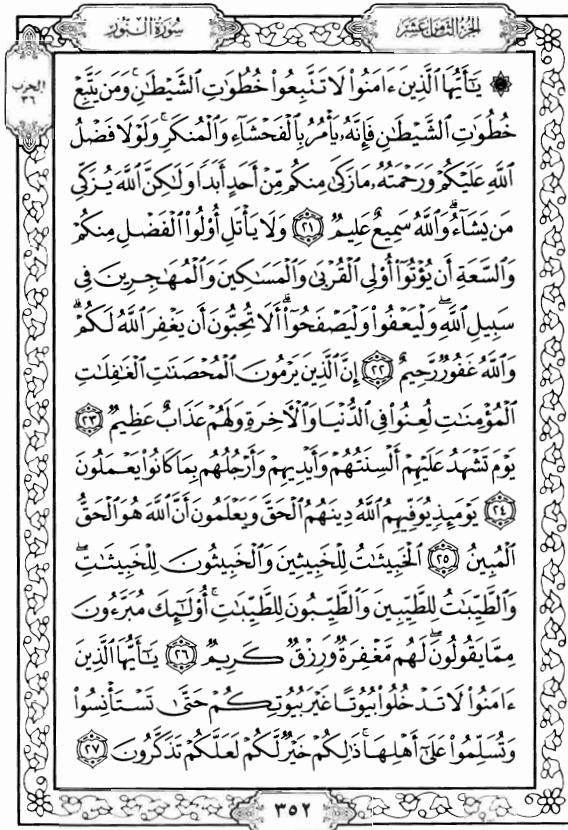

ретте; (ер): "Егер өтірік
айтушылардан болсам, Маган
Алланың лағынеті болсын!"; (дейді)
(7) Ерінің өтірік айтудардан
екендігіне байланысты әйел де төрт
рет Алланың атымен ант ішіп,
өзінен жазаны кетіре алады. (8)
Бешінші рет; (әйел): "Егер оның
айтқандары шын болса, маган
Алланың қаңары тисін!"; (дейді.)
(9) Егер сендерге Алланың
кеңшілігі, мәрхаметі болмаса, (не
болар еді?) Расында Алла, тәубелерді
қабылдаушы, аса дана. (10)

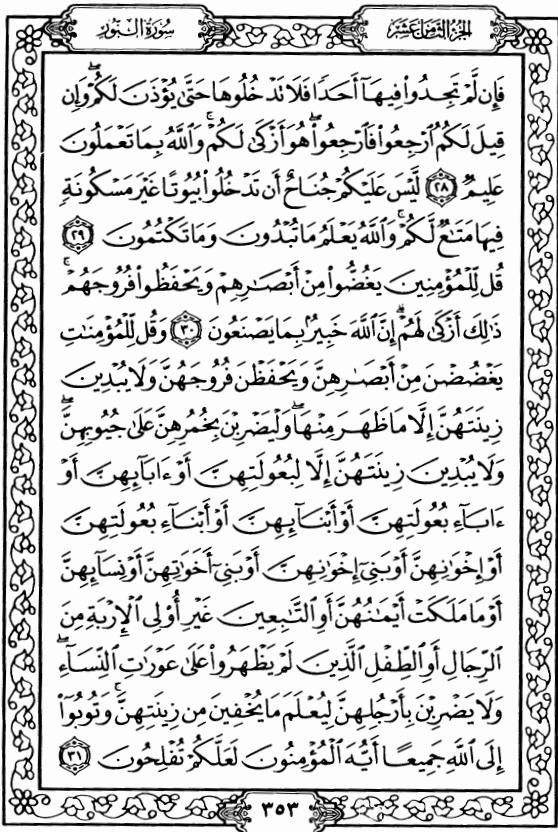
(Пайғамбар F.C. Бану Мұсталық соғысынан қайтқанда түнеп көшкен бір жерде Файша Р.А. түзге отырып келсе, мойнындағы алқасы жоқ. Соны қарап келгенше, көш жөнеліп кеткендіктен жұртта отырганда қарауылда жұрген Сапуан Мұғтал ұлы түйесіне мінгізіп, алып келеді. Сондықтан Фабдолла Ұбай ұлы т.б. лар өсек қылады. Ж.Б.М.Р.) Шынында сендерден өсек айтып келген топтың сезін жаман дег есептемеңдер. Керісінше ол, сендер үшін хайырлы. Олардың әрбіреуі

күнә тапты. Олардан басшылық еткен үлкеніне зор азап бар. (11) Егер оны естігендерінде мұмін ер, әйел көңілдерінде хайыр ойлап: "Бұл бір ашық өсек" десе еді? (12) Олар, оған төрт күә келтірсе еді? Сондай-ақ олар күә әкелмеді. Міне солар, Алланың қасында отірікші. (13) Егер сендерге дүние, ахиретте Алланың кеңшілігі, мәрхаметі болмаса еді, әрине өсек тартқандықтарыңың салдарынан зор азапқа душар болар едіңдер. (14) Сол уақытта өсекті ауызекі жалғастырып, білмеген нәрсені айта отырып, оны женілге сайдыңдар. Ол, Алланың қасында зор іс еді. (15) Егер оны естіген сәтте: "Бұны, біздің айтуымызга болмайды. Алла сақтасын. Бұл бір ірі жала" деген болсаңдар еді. (16) Егер мұмін болсаңдар, Алла мұндайды мұлде қайта істемеулерінді насиҳаттайты. (17) Алла, сендерге аяттарын ашық баян қылады. Эрі Алла толық білуші, аса дана. (18) Расында сондай мұміндердің ішінде арсыздық жайылуын жақсы көргендерге; дүние, ахиретте күйзелтуші азап бар. Алла біледі. Сендер білмейсіңдер. (19) Егер сендерге Алланың кеңшілігі, мәрхаметі болмаса. Рас Алла өте жұмсақ, ерекше мейірімді. (20)

Эй мұміндер, шайтанның басқан іздерін баспаңдар. Кім шайтанның іздеріне ерсе, күдікіз ол, ұтсызықты, жамандықты меңзейді. Егер сендерге Алланың иғілігі, мейірімі болмаса еді, ешбіреуің әсте агармайтын едіңдер. Бірақ Алла қалаған құлын аgartады. Алла әр нәрсені естуші, білуші. (21) Сендерден кеңшілік, молшылыққа ие болғандар; жақындарына, міскіндерге, мұхажірлерге Алла жолында бермеуге аnt етпесін. Гапу етіп, кешірсін. Алланың сендерді жарылқауын жақсы көрмейсіңдер ме? Алла аса жарылқаушы, ерекше мейірімді. (22) Расында абырайлы мұмін, ақ ниет әйелдерге жала қойғандар; дүние, ахиретте қарғалды. Эрі олар үшін ірі азап бар. (23) Қиямет күні, оларға тілдері, қол-аяқтары н е істегендеріне айғақ болады. (24) Сол күні Алла, оларға лайықты жазасын

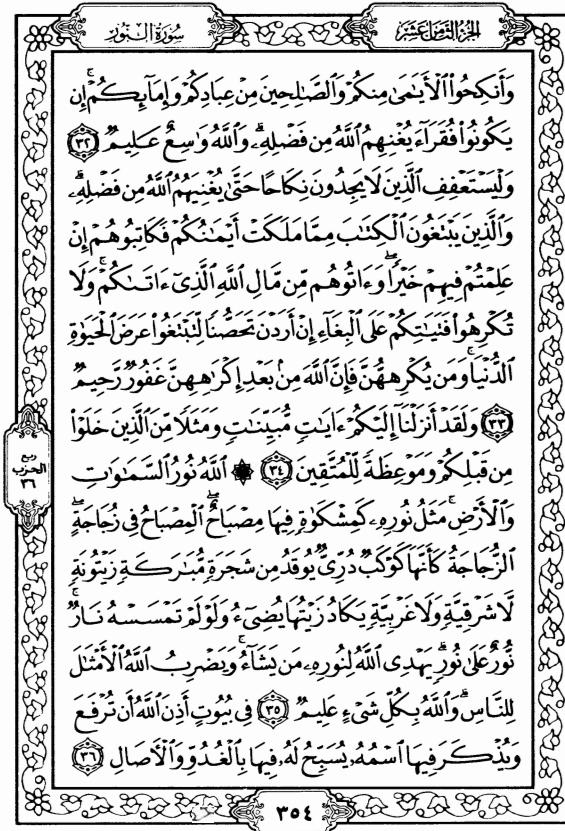
толық береді. Сондай-ақ рас Алланың ашиқ шындық екенін олар біледі. (25) Сүм әйелдер; сүм ерлерге, сүм ерлер; сүм әйелдерге сондай-ақ игі әйелдер; игі ерлерге, игі ерлер; игі әйелдерге лайық. Бұлар, олардың айтқандарынан ақ. Олар үшін жарылқау әрі көркем несібе бар. (26) Эй мұміндер! Өз үйлеріңнен басқа үйге рұхсат алмайынша әрі үй иесіне сәлем бермейінше кірмендер. Бұл сендер үшін хайырлы. Эрине түсінерсіндер. (27)

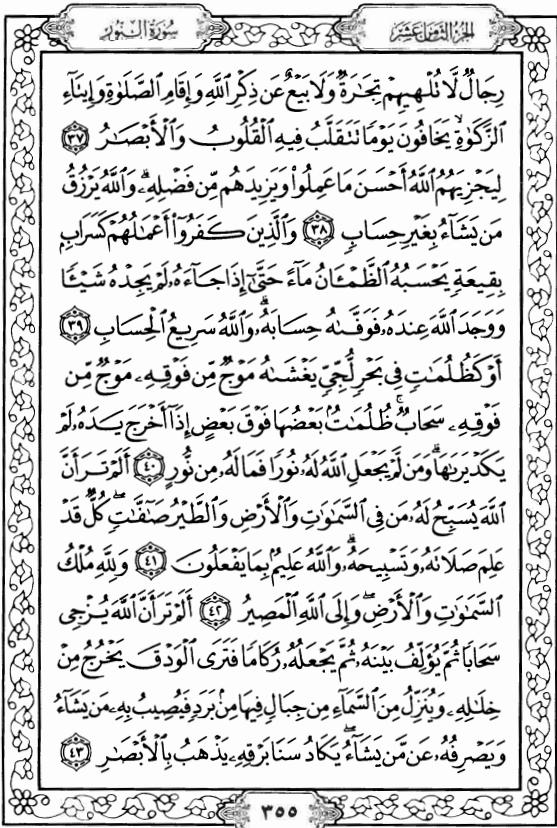
Егер үйде ешкім таппасаңдар, өздеріце рұхсат бермейінше кірмендер. Егер сендерге: "Қайтындар" делінсе, онда қайтындар. Бұл сендер үшін жақсырақ. Алла не істегендерінді жақсы біледі. (28) Ишінде отырылмайтын, нәрселерің бар (қонақ үй сияқты. Ж.Б.М.К.Р.) үйлерге кірулеріңің оқасы жок. Алла көрнеулерінді де көместерінді де біледі. (29) (Мұхаммед F.C.) Мұміндерге айт: (Бөгде әйелдерге қараудан) көздерін

сақтасын. Эрі үятты жерлерін (зинадан) қорғасын. Бұл олар үшін ете жақсы. Рас Алла, олардың не істегендерінен хабар алушы. (30) Мұмін әйелдерге де айт: "(Бөгде ерлерден) көздерін сақтасын. Эрі үятты жерлерін (зинадан) қорғасын. Сондай-ақ зейнеттерін көрсетпесін. Бірақ олардың өзіндігінен көрінгендері басқа. (Беті, қол-аяқтары. Ж.Б.М.К.) Және бұркеншіктерін омырауларына түсірсін. Зейнеттерін көрсетпесін. Бірақ: Ерлеріне, әкелеріне, қайын аталарына, өз үлдарына, үгей үлдарына, аға-бауырларына, олардың үлдарына, әпеке-сіңлілерінің үлдарына, Мұсылман әйелдерге, қолдарындағы құндеріне, әйел керек қылмайтын қызметшілерге немесе әйелдердің үятты жерлерін білмейтін балаларға көрсетулеріне болады. Және де көмекі зейнеттерін басқаларға білдіру үшін аяқтарын ұрып жүрмесін. Эй мұміндер, түгел Аллаға тәубе қылышдар! Эрине құтыларсыңдар. (31)

Іштеріндегі бойдақтарды (ер жеткен тұл-қыздарды, тұл ер, әйелдерді. Ж.Б.М.К.Р.) сондай-ақ қолдарындағы құл, құңдердің дұрыстарын түлениңдеріндер. Егер олар кедей болса да, Алла өз кеңшілігімен оларды байытады. Алла, аса кеңшілік иесі, толық білуші. (32) Үйлене алмағандар, Алла өз кеңшілігімен байытқанга дейін сұық жолдан сақтансын. Қолдарындағы (құл, құң) лардан хат тілегендерге, егер оларда бір хайыр білсендер, хат келісімін жасандар. Эрі оларға Алланың өздеріңде берген малынан да беріңдер. (Құл, құңдердің қожайынына ақша төлең, не бір қызмет атқарып, азаттық алу үшін келісім жасап қолынан хат алу хақысы бар. Ж.Б.М.К.Р.) (Бұларға зекет те беріледі. 9-С. 6-А.) Өздері абыройлы болуды қалаған құңдерінді дүние тіршілігінің пайдасы үшін жамандыққа зорламаңдар. Кім оларды зорласа; онда Алла, ол зорланғанинан кейін аса жарылқаушы, ерекше мейірімді. (Құнәсі зорлаушыға болады.) (33) Рас сендерге ап-ашық аяттарды әрі сендерден бұрынғы өткендерден мысал және тақуалар үшін насхат түсірдік. (34) Алла (Т.) көктөр мен жердің нұры. Оның нұрының мысалы: Ішінде жарық бар құыс (немесе құыста жанған жарық)

сияқты. Жарық әйнектің ішінде. Ал әйнек; бейне інжудай бір жұлдыз. Шығыста батыста болмаган берекетті зейтін майымен тамызылады. Тіпті от тимей-ақ оның майы жарық бергелі тұр. Нұр үстіне нұр. Алла қалаған кісісін өз нұрына бөлейді. Алла адамдарға естіп мысал береді. Алла әр нәрсені толық білүші. (35) (Бұл нұр) Алланың жоғары бағаланып, ішінде өз атының зікір етілуіне бұйырған түлерде болады. Онда ертелі-кеш Оны дәріптейді.

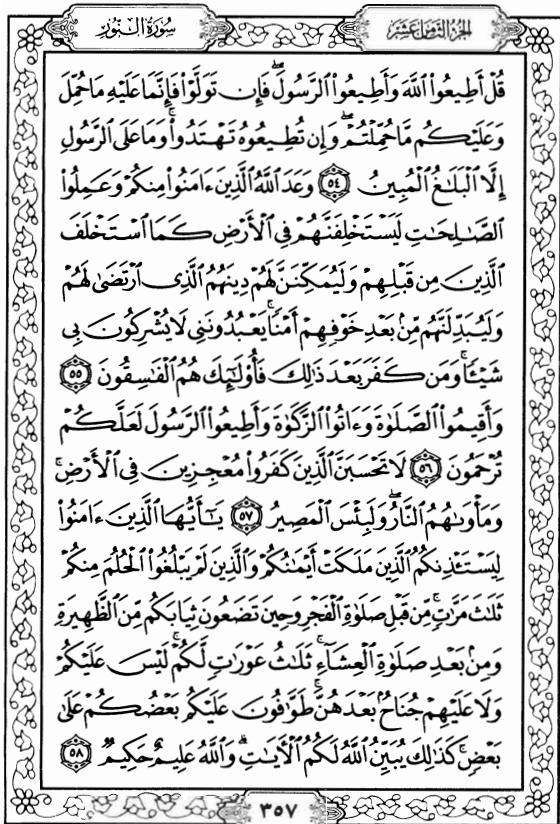
Өздерін сауда-сатық; Алланың зікірінен, намазды орындаудан, зекет беруден тоспайтын адамдар бар. Олар, жүректер мен көздердің қозғалатын күнінен қорқады. (37) Соңдықтан Алла, оларға істегендерінің ең көркем сыйлығын тіptі өз касынан артылтып береді. Алла қалаған құлын есепсіз несібеге бөлдейді. (38) Соңдай қарсы болғандардың істері, шөлдегі сағым сияқты. Шөлдеген кісі оны су деп, ойлайды. Ақыр оған барған сөтте, еш нәрсе таба алмайды. Жанында

Алланы табады. Ол, оның есебін толық көреді. Алланың есебі, жылдам. (39) Немесе олардың мысалы: Терең теңіздегі қараңғылық тәрізді. Толқын үстіне толқын, оның үстін бұлт каптаған қараңғылықтар; бір-бірінің үстінде. Кісі қолын шыгарса, оны көре алмайды. Алла жарық қылмаған біреудің жарығы болмайды. (40) Қектер мен жердегі әркімнің әрі қатар-қатар үшқан құстың Алланы дәріптегенін көрмейсің бе? Барлығы езіне тән намазын, тәсбихын біледі. Алла олардың істегенін толық біледі. (41) Қектер мен жердің мендеруі Аллаға тән. Және қайтар жер де Алла жақ. (42) Қөрмейсің бе? Рас Алла, бұлттарды айдайды. Сосын оның араларын біріктіреді. Соңан соң оны қабат-қабат қылады. Соңда бұлттың араларынан жаңыр шыққанын көресің. Және аспаннан ішінде бұршағы бар (бұлт) тауларын түсіреді де ол арқылы қалаған пендесіне апат жеткізіп, қалағанынан бұрып, әкетеді. Нажағайдың жарқылы; көздерді әкете жаздайды. (43)

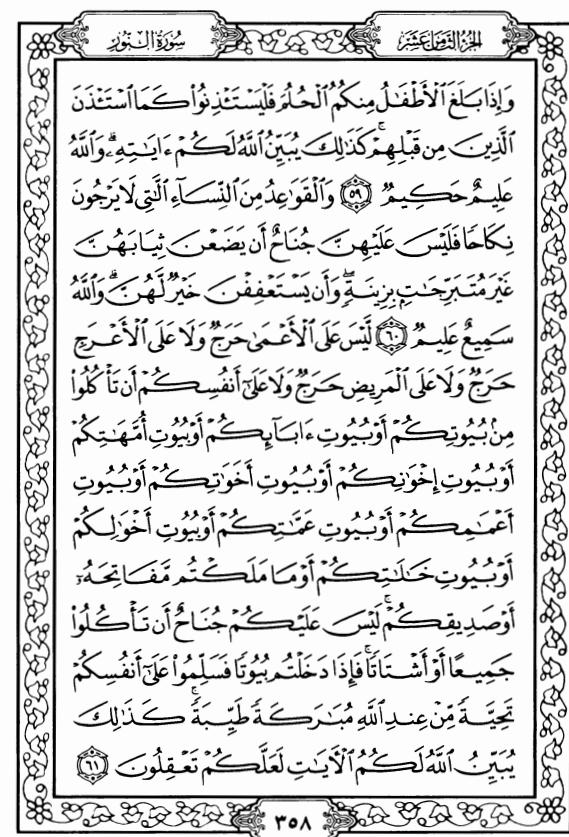
Алла; күндізмен, тұнді ауыстырады. Рас бұнда, қырагылар түшін әрине гибрат бар. (44) Алла әр жандықты судан жаратты. Сонда кейбіреуі баурымен жүреді, кейбіреулері екі аяғымен жүреді және кейбіреуі төрт аяқтан, жүреді. Алла қалаганын жаратады. Рас Алланың әр нәрсеге толық, күші жетуші. (45) Расында ашық баян етуші аяттарды түсірдік. Сондай-ақ Алла қалаганын тұра жолға салады. (46) Олар: "Аллага, Пайғамбарға иман келтірдік, бой ұсындық" дейді де, сосын одан кейін олардан бір бөлімі жалтарады. Міне солар иман келтіргендер. (47) Қашан олар, араларына үкім беру түшін Аллага, Пайғамбарына шақырылса, сол уақытта олардың бір бөлімі бас тартады. (48) Егер оларға бір тиесі болатын болса, оған бой ұсынған түрде келеді. (49) Олардың жтректерінде дергі бар ма? Немесе күдіктенуде ме? Не өздеріне Алла, Пайғамбары әділетсіздік істейді деп, қорқа ма? Олай емес. Олардың өздері залым. (50) Шын мәнінде мұміндер, араларына үкім

беруге шақырылғанда, олардың сездері: "Естідік, бой ұсындық" деу болады. Міне бұлар құтылуышылар. (51) Кімде-кім Аллага, Пайғамбарына бағынса, сондай-ақ Алладан қорқып, сақтанса, міне солар, қолы жеткендер. (52) (Мұхаммед Ф.С.! Мұнафықтар): "Егер әмір етсең (соғысқа) әлбетте шығамыз" деп, Аллага шынайы ант іshedі. Оларға: "Ант ішпендер! Бағынғандарың мәлім. Шәксіз Алла, не істегендерінді толық біледі" де. (53)

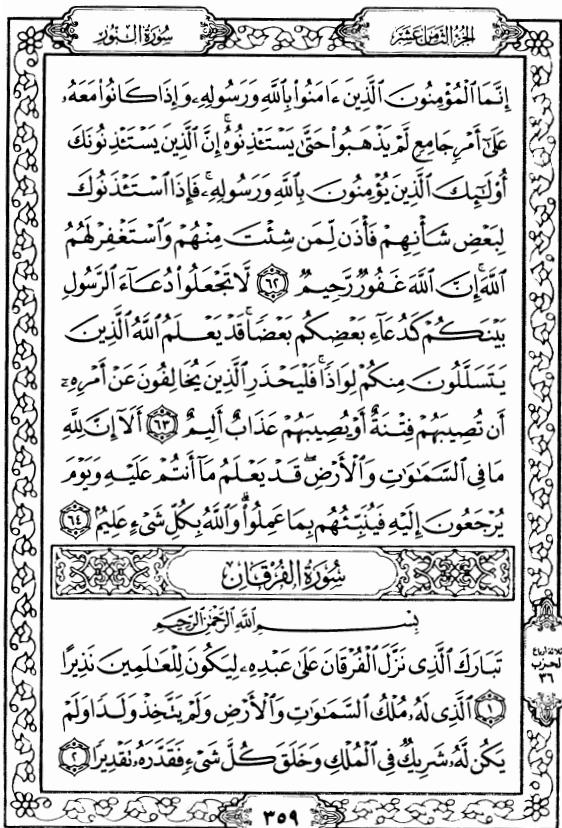
(Мұхаммед F.C.): "Аллаға, Пайғамбарына бағын" де. Егер бағынудан бет бұрсаңдар, шын мәнінде Пайғамбар, өзіне жүктелгенге, сендер, өздеріңе жүктелгенге міндettісіндер. Ал егер Пайғамбарға бой ұсынсаңдар, тура жол табасыңдар. Сондай-ақ Пайғамбарға ашық түрде жалғастыру ғана міндеп. (54) Алла сендерден иман келтіріп, ізгі іс істегендерге; өздерінен бұрынғы өткендердей жер жүзіне мұрагер қылуды үәде етті. Сондай-ақ олар

үшін өзі разы болған дінін нығайтып, хауіп-қатерден кейін бейбітшілікке айналдырады. Олар, Маған құлшылық қылады. Маған еш нәрсені шерік қоспайды. Кім бұдан кейін қарсы келсе, міне солар, бұзақылар. (55) Намазды толық орындаңдар да зекет беріңдер. Эрі Пайғамбарға бой ұсыныңдар. Эрине мәрхаметке бөленесіндер. (56) (Мұхаммед F.C.) сондай қарсы келгендер, жер жүзінде бізді әлсіретті деп, ойлама! Олардың орны тозақ, нендей жаман орын! (57) Эй мұміндер! Меншіктеріңдегі құл-құңдер, әлі ержетпеген балаларың, осы үш мезгілде (жандарыңа) рұхсат сұрап кірсін: Таң намазының алдында, түсте киімдерінді шешкен уақытта және ясту намазынан кейін. Сендер үшін осы үшеуі ұялатын мезгіл. Бұлардан кейін (басқа уақытта) сендерге де оларға да айып емес. Өйткені, сендер бір-біріңе кіріп, шығуларыңа керексіндер. Осылайша Алла, сендерге аяттарын баян етеді. Алла толық білуші, хикмет иесі. (58)

Ержеткен балаларың, бұрынғылар рұхсат сұрағандай рұхсат сұрап кірсін. Осылайша сендерге Алла аяттарын ашық баян етеді. Алла толық білуші, хикмет иесі. (59) Некеленуден күдер үзіп, үйде отырган кемпірлердің зейнеттерін ашпай сырт киімдерін шешулері айып емес. Егер бұдан да сақтанса, олар үшін тағы жақсы. Алла толық естуші, әр нәрсені білуші. (60) (Бір үйден тамақ жеулерінде) соқырга кінә жоқ, ақсаққа кінә жоқ, ауруға да кінә жоқ. Сондай-ақ сендерге өз үйлеріңнен (әйелдеріңнің, балаларыңың. Ж.М.Р.) не әкелеріңнің үйлерінен, я шешелеріңнің үйлерінен, я аға-інілеріңнің үйлерінен, я әпеке-қарындастарыңың үйлерінен, я әкелеріңмен туысқан көкелеріңнің үйлерінен, я

әкелеріңмен туысқан апайларыңың үйлерінен, я нағашы агаларыңың үйлерінен, я нағашы апайларыңың үйлерінен, немесе кілттеріне ие болған не достарыңың үйлерінен тамақ жеулеріңде айып жоқ. Сондай-ақ бірліктे не жеке-жеке жеулерің айып емес. Қашан үйлерге кірсендер, өздеріңе (Мұсылмандарға) Алла тарапынан көркем берекет тіршілігін тілеп, сәлем беріңдер! (4-С. 86-А.) Осылайша Алла, сендерге аяттарын ашық баян етеді. Эрине ту辛勤ерсіндер. (61)

Шын мәнінде мұміндер, сондай Аллаға, Пайғамбарына иман келтіргендер, егер олар Пайғамбар мен бірге топты түрде бір істе болса, Пайғамбардан рұхсат алмайынша кетпейді. (Мұхаммед F.C.) рас сенен рұхсат сұрағандар; міне солар, Аллаға, Пайғамбараға иман келтіргендер. Қашан олар кейбір жұмыстары үшін сенен рұхсат сұраса, олардан қалағаныңа рұхсат бер. Және оларға Алладан жарылқау тіле. Күдіксіз Алла, өте жарылқаушы, аса мейірімді. (62)

Пайғамбардың шақыруын өзара бір-бірінді шақыруға үқсатпанадар! Рас Алла, сендерден етеп, далдаланып шығып кететіндерді біледі. Сондықтан оның әміріне қарсы келгендер, өздеріне бір апат жетуінен немесе жан түршігерлік азап келуінен сақтансын. (63)

Естерінде болсын! Көктеген жердегі нәрселер Алланікі. Расында Ол, сендердің неменеде болғандарыңды біледі. Сондай-ақ олар, өз жағына қайтқан күні, оларға, не істегенін білдіреді. Алла барлық нәрсені толық біледі. (64)

25-ФҰРҚАН СҮРЕСІ

Меккеде түскен. Жетпіс жеті аят. Аса қамқор, ерекше мейірімді Алланың атымен бастаймын. Бұқіл әлемге бір ескертші болуы үшін құлына (жақсы-жаманды айыратын) Құранды түсірген Алла өте жоғары. (1) Көктеген жердің патшалығы Онікі. Ол, ешкімді бала қылып алмады да Оның патшалығында ешбір ортағы жоқ. Сондай-ақ әр нәрсені жаратып, оның өлшеудің белгіледі. (2)